

*“Sanığın adli sicil kaydında yer alan ilam incelendiğinde, İmar Kirliliğine Neden Olmak suçundan Datça Asliye Ceza Mahkemesi’nin E.2011/106 - K.2012/230 sayılı dosyasında yargılandığı, yargılama sonunda TCK’nin 184/1, 62/1, 184/5 maddeleri gereğince sonuç olarak 10 ay hapis cezası ile cezasına mahkum edildiği ve CMK’nun 231 ‘inci maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, CMK’nun 231/8 maddesi hükmü gereğince 5 yıllık denetim süresine tabi tutulduğu, kararın **08.10.2012 tarihinde kesinleştiği** görüşmüştür.*

*Datça Asliye Ceza Mahkemesi’nin E.2014/520 - K.2015/265 sayılı dosyası incelendiğinde; sanık ... **14/04/2011 tarihinde işlediği** “Mühür Bozma” suçu nedeni ile yargılandığı, yargılama sonunda TCK’nin 203/1, 62/1, 52/1,2 maddeleri gereğince sonuç olarak 3.000 TL Adli Para Cezası ile cezalandırıldığı ve CMK’nin 231 ‘inci maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği görüşmüştür.*

*Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin Datça Asliye Ceza Mahkemesi’nin E.2011/106 - K.2012/230 sayılı ilk kararının **08.10.2012 tarihinde kesinleştiği** göz önüne alındığında, **14/04/2011 tarihinde işlenen** “Mühür Bozma” suçunun 5 yıllık deneme süresinde işlendiği hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır.*

CMK’nun 231/8’inci maddesine 6545 sayılı kanunun 72’inci maddesiyle eklenen 2’inci cümlesiyle “... Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez. ...” hükmü getirilmiştir.

Bu yönüyle bakıldığında, ikinci suçun kasıtlı bir suç olması ve deneme süresinde işlenilmiş olması nedeniyle, Cumhuriyet Savcılığı’nın itirazının şekli olarak doğru olduğu görülmektedir.

*Ancak Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 231/5’inci maddesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması tanımlandıktan sonra, fıkranın son cümlesinde “Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kumlan hükmün sanık hakkında bir **hukukî sonuç doğurmamasını ifade eder.**” hükmüne yer verilmiştir.*

*Maddenin gerekçesinde de, “Beşinci fıkrafta, ayrıca, hükmün açıklanmasının geri bırakılması tanımlanmaktadır. Buna göre, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, öncelikle bir hüküm kurulmasını gerektirmektedir. **Ancak bu hüküm sanık hakkında hukuki sonuç doğurmamaktadır.** Başka bir ifadeyle, kumlan hükmün hukuki sonuç doğurup doğurmaması, belli bir süreye ve bazı şartlara bağlı kılınmaktadır. Mahkumiyet hükmü kurulduktan başka ayrıca, kurulan bu hükmün, sanık hakkında, yükümlülüklerle uyduğu takdirde belirli bir süre hukuki sonuç doğurmayacağı anlamına gelen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı da verilecektir.” denilmiştir.*

*CMK’nun 231/6-c maddesinin son cümlesi gereğince “Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez.” Madde, kabul etmeme yönündeki irade beyanının alınmasının zorunlu olduğu şeklinde yorumlandığından ve bu husus yargısal içtihatlarla yerleşik hale gelmiş olduğundan, uygulamada sanıklar, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmezden önce, sistemin ne anlama geldiği yönünde hakim tarafından bilgilendirilmektedirler. Dolayısıyla hakim bu bilgilendirmeyi yaparken sanığa, kurulacak mahkumiyet hükmünün **hukukî sonuç doğurmayacağını** da söyleyecektir.*

Gerek CMK'nun. 231/5. maddesinin son cümlesi ve gerekse maddenin gerekçesinde bu "hukuki sonuç doğurmama" halinin herhangi bir sınırlamasından söz edilmemiştir. Dolayısıyla sanık, hakkında kurulacak hükmün "hukuki bir sonuç doğurmayacağını" düşünerek bu kararın verilmesini kabul edecektir.

Oysa ki, CMK'nun 231/8'inci maddesinin 2'inci cümlesindeki "... Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez. ..." hükmü "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması" kurumuna hukuksal bir sonuç bağlamaktır.

*Anayasa'nın 2'inci maddesi Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bir hukuk devleti olduğunu ifade eder. Anayasa Mahkemesi kaynağını bu düzenlemeden alan pek çok kararında hukuk devletini, kişi haklarına saygılı, bu hakları teminat altına alan ve tüm iş ve işlemlerinde hukuka uygun davranan **kendi içinde çelişkiler barındırmayan**, kişi haklarını korumak için üstlendiği pozitif yükümlülükleri yerine getiren, suçlarla orantılı ve insancıl cezaları kanunlarla düzenleyen, **keyfilikten uzak** ve herkese eşit yasaların uygulandığı sistem olarak tanımlanmaktadır.*

Açıklanan nedenlerle düzenleme, birbirine zıt hükümler içeriyor olması nedeniyle Anayasa'nın 2'inci maddesine aykırıdır.

HÜKÜM: *Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*

1- CMK'nun 231/8'inci maddesinde yer alan "Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez." cümlesinin Anayasa'nın 2'inci maddesine aykırı olduğuna, iptali için AYMKYUHK'nun 40/1. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapılmasına,

2- Başvurunun Anayasa Mahkemesince esastan incelemeye alınması halinde, AYMKYUHK'nun 40/5. maddesi gereğince başvurunun 5 ay süreyle bekletici mesele olarak kabul edilmesine,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu oy birliğiyle karar verildi."